

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2118.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Pravda Sokola SKJ s škofom dr. J. Srebrničem.

Štiri leta je trajala ta pravda. Tožitelj je bil SKJ (Sokol kraljevine Jugoslavije, točno: Zveza sok. kraljevine Jugoslavije). Toženec je bil g. dr. Jos. Srebrnič, škof na otoku Krku, Slovenec po rodu. Tožen je bil radi tega, ker je znano okrožnico jugoslovanskih škofov o sokolstvu, ki so jo podpisali vsi škofje Jugoslavije, prečital s prižnice stolne cerkve v Krku. Tako je prišel škof sam med število tistih duhovnikov, ki jih je Sokol radi te okrožnice preganjal. Ker je sodišče v Krku prosilo, naj se za ta proces določi drugo sodišče, je bilo določeno sodišče na Sušaku. Zaradi nekkih formalnih napak je pravni zastopnik škofa dr. Srebrniča dosegel, da je sprejelo to zadevo v svoje postopanje zagrebško sodišče.

Oproščen — obsojen.

Zagrebško sodišče je izdalo oprostilno sodbo, s katero je Sokol pravdo izgubil. Njegov zastopnik dr. Werk je vložil priziv in okrožno sodišče v Zagrebu je dne 24. junija 1934 obsodilo škofa dr. Srebrniča na sedem dni zopora in 300 Din denarne kazni pogojno na eno leto in na plačilo kazenskega postopanja. Ker pa je okrožno sodišče izdalo sodbo brez prave razprave, torej na način, ki ni odgovarjal predpisom zakona, je škofov zastopnik dr. Turina stavil pri državnem pravdnstvu predlog, naj uvede postopanje za zaščito zakona. Na predlog vrhovnega državnega tožilca je kasacijsko sodišče razveljavilo 30. marca 1936 sodbo okrožnega sodišča z naročilom, naj se predmet vzame ponovno v pretres.

Obsojen — oproščen.

Okrožno sodišče je na to ves predmet vrnilo okrajnemu sodišču v Zagrebu. Ob enem je kasacijsko sodišče odločilo, da je v tej zadevi dopusten dokaz resnice, česar prejšnje razprave niso dopuščale. Do razprave je prišlo 20. novembra 1936. Škofov zastopnik je ponudil za vse trditve škofovske okrožnice o sokolstvu dokaze. Čele tri dni je trajalo to dokazovanje. Dne 23. novembra je padla sodba. Škof dr. Srebrnič je bil zopet obsojen na sedem dni zopora in 300 Din globe pogojno na eno leto. Proti tej obsodbi je njegov zastopnik vložil priziv na okrožno sodišče v Zagrebu. To sodišče je 9. januarja 1937 izdalo sodbo, s katero se škof dr. Srebrnič oprošča vsake krivde in kazni, Sokolu kraljevine Jugoslavije pa se nalaga, da mora nositi stroške kazenskega postopanja, plačati obdolžencu stroške prvostopnega postopanja v znesku Din 2507'85 in drugostopnega postopanja v znesku 445 Din in za drugostopno razsodbo takso 50 Din. Z

razsodbo okrožnega sodišča je zdaj ta pravda definitivno končana.

Radi česa je Sokol tožil?

Odstavki škofovske okrožnice, radi katerih je Sokol tožil škofa dr. Srebrniča, so naslednji:

a) Potemtakem se življenje in delo Sokola v širšem duhu vrši in teče brez Boga in brez vere; Sokol je torej po sebi popolnoma brezversko društvo, a ker Sokol po teh načelih dela med mladino in narodom, ter hoče za sebe pridobiti vse ljudstvo, zato ruši v srcih svojih članov vsako, predvsem pa katoliško vero — torej ni samo brezversko, ampak tudi protiversko društvo.

V NAŠI DRŽAVI.

Državni proračun načelno sprejet. Načelna razprava o proračunu je bila 27. II. zaključena, na kar se je vršilo glasovanje. Od 280 navzočih poslancev je glasovalo za proračun 192, 88 pa proti. S tem sta bila proračun in finančni zakon v načelu sprejeta. Podrobna razprava o proračunih posameznih ministrstev je začela 1. marca.

Iz parlamenta. Petomajski poslanec g. Stanko Lenarčič je v parlamentu zahteval od predsednika, naj odstrani iz seje dvorane »Slovenčevega« belgrajskega dopisnika. Ko predsednik ni hotel ustreči njegovim zahtevam, je zapretel, da bodo slovenski opozicijski poslanci v nasprotnem primeru sami to storili. Iz tega se zrcali visoko pojmovanje poslančevih dolžnosti v sedanjem resnem času. — V razpravi o proračunu je govoril tudi petomajski poslanec dr. Jančič iz Maribora. Omenil je premeščenja uradnikov in izjavil, da je med njimi tudi nekaj takih, ki so bili prostovoljno v vojni na jugoslovanski strani. Končno je vprašal: »Ali se bodo vsi ti v morebitni bodoči vojni še tako hrabro borili za domovino, kakor so se v pretekli vojni?« Kdo si vendar drzne dvomiti, da bodo uradniki in nacionalni delavci proti domovini izpolnili svojo dolžnost?! — G. Mravljec, član JNS kmetijcev, je v parlamentu zopet gonil staro lajno o klerikalizmu, ki je baje sovražnik države, o katoličanih, ki so baje sovražniki pravoslavnih Srbov itd. Ali se na tak način zastopajo kmečke koristi? Pripombe je vredno, da so si poslanci nedavno povišali dnevnice, da ima vsak na dan 300 Din diet.

b) Še hujše, celo najhujše je to, da SKJ svoje člane kolikor mogoče tesno naveže na sebe in jih odvrta od Cerkve ter svoje sokolske sestanke končava redno s plesom in pijančevanjem pozno v noč, često do jutra.

c) Sokol nadalje v čedalje večji meri širi ogabno nagoto pri vežbanju in v javnih nastopih brez vsake potrebe ter tako mladini vzbuja duha poželenja, tako se odteguje Cerkvi in veri. Na ta način se ruši morala v našem mladem naraščanju in se izpodkopa ter ubija vera. Kaj bo iz našega naroda, ako ta Tyrševa sokolska vzgoja brez vere in Boga res prodre v široke sloje ljudstva.

d) Ne dajmo, da nas od vere odvrne sokolstvo, ki noče vedeti za našega Odrešenika, niti za naše pošteno hrvatsko (slovensko) ime.

Iz zasedanja gospodarskega sveta Male zveze. Gospodarski svet držav Male zveze je zadnji teden zaključil svoje zasedanje v Dubrovniku v Dalmaciji z zelo važnimi gospodarskimi sklepi, ki bodo prinesli mnogo koristi Jugoslaviji, Čehoslovaški in Romuniji, ako se bodo izvajali. V Dubrovniku je bilo sklenjeno, da bodo Narodne banke omenjenih treh držav med seboj tesno sodelovale. Industrijsko sodelovanje bo osredotočeno v Gospodarski centrali v Pragi, ki bo za bodoče vršila zamenjavo poljskih pridelkov za industrijske potrebe. Od 1. marca naprej bo začela sodelovati med državami Male zveze Mostna unija (združitve). Ukinejo se potniški vizumi, vse tri države bodo med seboj pospeševale tujski promet in bodo skupno uredile vprašanje železniškega, poštnega in zračnega prometa. Sestavljen je bil podroben načrt za izmenjavo blaga v prihodnjem letu.

Sijajna zmaga JRZ pri občinskih volitvah. Zadnje nedeljo so se vršile v osmih občinah občinske volitve, od katerih je dobila JRZ sedem. Na štajerskem so volili takole: na Hajdini JRZ 17 odbornikov, opozicija 1, Zibika JRZ 15, opozicija 3. Na Kranjskem so bile volitve na Golniku, kjer je dobila JRZ vseh 8 odbornikov. Križe: JRZ 2, opozicija 16. Metlika okolica: JRZ 23, opozicija 1: Na Motniku je volilo JRZ 57.5%. Semič JRZ 21, opozicija 3. Trebelno JRZ 11, in dve opozicijski listi, od katerih je dobila prva 1, druga pa nobenega odbornika.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Po obisku nemškega zunanjega ministra na Dunaju. Zadnjič smo pisali o demonstracijah hitlerjancev na Dunaju ob priliki obiska nemškega zunanjega ministra dr. Neuratha. Kričavi nastopi avstrijskega hitlerizma so gotovo glavni